

Sarajevo, 19.08.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
12.08.2019.- 16.08.2019.

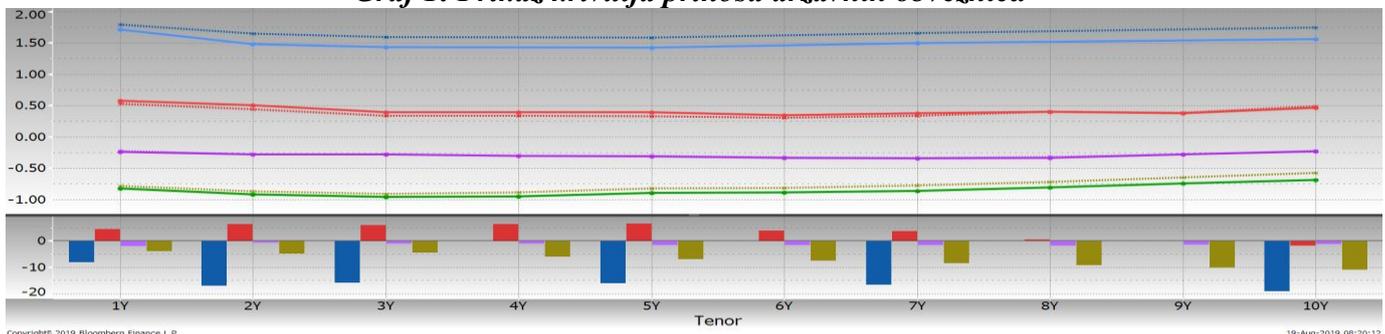
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	9.8.19	-	16.8.19	9.8.19	-	16.8.19	9.8.19	-	16.8.19	9.8.19	-	16.8.19
2 godine	-0,86	-	-0,91	1,65	-	1,48	0,44	-	0,52	-0,27	-	-0,27
5 godina	-0,82	-	-0,89	1,58	-	1,42	0,33	-	0,40	-0,30	-	-0,31
10 godina	-0,58	-	-0,69	1,74	-	1,55	0,48	-	0,47	-0,22	-	-0,23

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	9.8.19	-	16.8.19
3 mjeseca	-0,569	-	-0,704
6 mjeseci	-0,645	-	-0,769
1 godina	-0,758	-	-0,803

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16.08.2019. godine (pune linije) i 09.08.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Povećana potražnja za sigurnijim investicijama bila je veoma izražena tijekom posljednjeg tjedna usljed povećane zabrinutosti u vezi s trgovinskim ratom na relaciji Kina-SAD, kao i moguće recesije, a čemu u prilog idu prilično loši ekonomski podaci (usporen rast GDP-a u eurozoni i znatno veći pad industrijske proizvodnje od očekivanja) koji su objavljeni u promatranom razdoblju. Ovome je doprinijela i izjava člana UV ECB g. Rehna u četvrtak kojom je signalizirano da bi ECB na narednoj sjednici u rujnu mogla najaviti paket stimulativnih mjera koje bi trebalo da premaše očekivanja investitora. Sve navedeno je utjecalo na svakodnevni pad prinosa njemačkih obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeća na nove rekordno niske razine sve do četvrtka (prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je probio razinu od -0,71%). Blagi rast prinosa zabilježen je tek koncem tjedna, nakon optimistične izjave predsjednika Trumpa o nastavku pregovora s Kinom. Istodobno, objavljena je nepotvrđena vijest da je Vlada Njemačke spremna da uvede politiku proračunskoga deficita ukoliko najveće europsko gospodarstvo zapadne u recesiju, a nakon što su već objavljeni zvanični podaci o kontrakciji ovoga gospodarstva u drugom tromjesečju. Ipak, promatrano na tjednoj razini, prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 5 i 11 baznih bodova. Prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja, ali su, prateći opći trend pada prinosa državnih obveznica, na tjednoj razini zabilježili oštro smanjenje između 26 i 41 baznih bodova, te je najveći pad zabilježen kod desetogodišnjih obveznica. Italijanski Senat nije uspio da postigne dogovor

oko datuma za održavanja glasanja povjerenja aktualnom premijeru Conteu, a za ovaj tjedan je zakazano njegovo saslušanje pred Parlamentom.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – Njemačka SRPANJ	1,1%	1,1%	1,5%
2.	Stopa inflacije – Španjolska SRPANJ	0,7%	0,6%	0,6%
3.	Stopa inflacije – Francuska SRPANJ	1,3%	1,3%	1,4%
4.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka KOLOVOZ	-28,0	-44,1	-24,5
5.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim. II tromjesečje	0,2%	0,2%	0,4%
6.	GDP – Njemačka (tromjesečno) prelim. II tromjesečje	-0,1%	-0,1%	0,4%
7.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) prelim. II tromjesečje	0,3%	0,5%	0,5%
8.	GDP – Portugalija (tromjesečno) prelim. II tromjesečje	0,4%	0,5%	0,5%
9.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) LIPANJ	-1,5%	-2,6%	-0,8%
10.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno) prelim. II tromjesečje	-	0,2%	0,4%
11.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (tromjesečno) II tromjesečje	8,3%	8,2%	8,4%
12.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska SRPANJ	-	3,4%	3,4%
13.	Javni dug - Italija (u milijardama EUR) LIPANJ	-	2.386,2	2.364,7
14.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR) LIPANJ	18,5	17,9	19,6

SAD

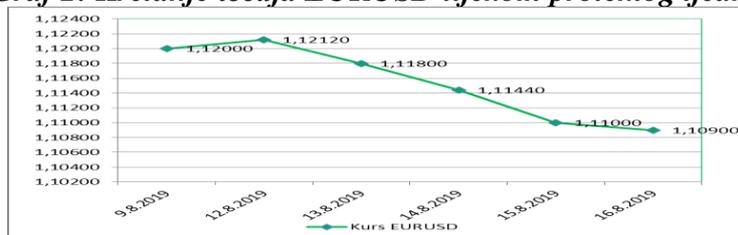
Prinosi na američke obveznice su tijekom proteklog tjedna smanjeni za 16 do 19 baznih bodova, dok je inverzija krive prinosa i dalje prisutna, pod utjecajem jačanja tenzija oko trgovinskog rata između SAD i Kine, kao i zabrinutosti zbog usporavanja globalnog rasta. Početkom tjedna predsjednik SAD Trump je izjavio da nije spreman da postigne trgovinski sporazum s Kinom i čak je doveo u pitanje rujansku rundu pregovora, pojačavajući zabrinutost na financijskom tržištu, kao i špekulacije da se ovaj spor neće ubrzo riješiti. Međutim, već u utorak administracija predsjednika SAD Trumpa je odlučila da odgodi povećanje carina od 10% na određene proizvode koji se uvoze iz Kine do prosinca, što se privremeno pozitivno odrazilo na financijsko tržište. Investitori su fokusirani na godišnju skupštinu Fed koja se održava ovog tjedna, kako bi eventualno dobili signale o daljem ublažavanju monetarne politike. Većina tržišnih sudionika očekuje da će Fed ponovo smanjiti referentnu kamatnu stopu na rujanskom sastanku. Zvaničnici Bijele kuće su priopćili da administracija predsjednika Trumpa razmatra uvođenje više fiskalnih poticaja, uključujući novi krug smanjenja poreza financiranog od tarifa.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G) SRPANJ	1,7%	1,8%	1,6%
2.	Indeks ulaznih cijena (G/G) SRPANJ	-2,0%	-1,8%	-2,0%
3.	Indeks izlaznih cijena (G/G) SRPANJ	-	-0,9%	-1,6%
4.	Indeks započelih kuća (M/M) SRPANJ	0,2%	-4,0%	-1,8%
5.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) SRPANJ	3,1%	8,4%	-5,2%
6.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 9. KOLOVOZA	-	21,7%	5,3%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 10. KOLOVOZA	212.000	220.000	211.000
8.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 11. KOLOVOZA	-	61,2	62,9
9.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) SRPANJ	0,1%	-0,2%	0,2%
10.	Iskorištenost kapaciteta SRPANJ	77,8%	77,5%	77,8%
11.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M) SRPANJ	-0,3%	-0,4%	0,6%
12.	Obujam maloprodaje (M/M) SRPANJ	0,3%	0,7%	0,3%
13.	Bilanca proračuna (u mlrd USD) SRPANJ	-120,0	-199,7	-76,9

USD aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad s razine od 1,200 na razinu od 1,1090.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Vlada Velike Britanije ne očekuje da će EU pokrenuti bilo kakve korake vezano za Brexit, barem u narednih mjesec dana, jer nastoji da sagleda kako će reagirati političari u Parlamentu Velike Britanije koji se protive napuštanju EU bloka, navode izvori koji su bliski s ovom situacijom. Premijer Johnson je tijekom tjedna ponovio da će se držati svog plana i da EU mora ponovo otvoriti pregovore koji su ranije vođeni s njegovom prethodnicom May. Podaci za inflaciju, objavljeni prošlog tjedna, su pokazali da je inflacija neočekivano premašila razinu od 2%, te je koncem srpnja iznosila 2,1%, dok se očekivalo da bi trebala iznositi 1,9%. Iz Agencije za statistiku su priopćili da je još uvijek rano identificirati slabljenje GBP kao glavni razlog rasta inflacije, te su ukazali na druge čimbenike koji su utjecali na ovaj rast poput većih troškova hotelskog smještaja, video igrica te slabijih popusta na ljetnu odjeću u prodavaonicama.

Lider opozicije Laburističke partije Corbyn je izjavio da zakonodavci koji se protive njegovom prijedlogu koji je usmjeren na uvođenju nove hitne vlade treba da razmotre prijetnje po Veliku Britaniju koje dolaze u slučaju Brexita bez sporazuma. Uzimajući u obzir da premijer Johnson nastoji da provede Brexit do 31. listopada, sa sporazumom ili bez njega, njegovi protivnici smišljaju na koji način da ga zaustave kao i da zaustave eventualnu katastrofu koju bi situacija Brexita bez sporazuma prouzrokovala po ekonomiju. Tako je Corbyn zainteresiran za izglasavanje nepovjerenja i formiranje prelazne vlade s njim na čelu, a nakon toga predlaže izbore, dok anti-Brexit liberalni demokrati preferiraju pronalazak alternativnih lidera za jedinstvenu vladu.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	LIPANJ	3,8%	3,9%	3,8%
2.	Prosječne tjedne zarade, bez bonusa	LIPANJ	3,8%	3,9%	3,6%
3.	Inflacija (G/G)	SRPANJ	1,9%	2,1%	2,0%
4.	Temeljna inflacija (G/G)	SRPANJ	1,8%	1,9%	1,8%
5.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	SRPANJ	0,3%	1,3%	0,3%
6.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	SRPANJ	1,7%	1,8%	1,6%
7.	Indeks cijena kuća (G/G)	LIPANJ	1,0%	0,9%	0,9%
8.	Maloprodaja (G/G)	SRPANJ	2,5%	3,3%	3,8%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,93117 na razinu od 0,91289, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2033 na razinu od 1,2149.

JAPAN

Prema rezultatima Reutersovog istraživanja, preko polovice ispitanih ekonomista vjeruje da je mogućnost dodatnih stimulansa BoJ povećana, a što je rezultat odluke BoJ iz prošlog mjeseca da uvede dodatne stimulanse ukoliko globalno usporenje rasta bude negativno utjecalo na ekonomski oporavak Japana, kao i u slučaju da se nastavi trend aprecijacije JPY u odnosu na USD.

Ministar financija Aso je izjavio da je volatilnost na financijskim tržištima visoka i da se nada da će doći do smirenja tržišta. On je dodao da na ovakva kretanja utječe nekoliko čimbenika, uključujući trgovinski rat na relaciji SAD-Kina. Istodobno, ministar gospodarstva Japana Motegi je izjavio da Japan i SAD nastoje da održe trgovinske pregovore u Vašingtonu polovicom narednog tjedna.

Koncem prošlog tjedna Ministarstvo financija SAD je priopćilo da je Japan u lipnju nadmašio Kinu kao najvećeg investitora u američke državne obveznice, nakon što je povećao svoja ulaganja na 1,122 bilijuna USD (što je skoro trogodišnji maksimum) sa 1,101 bilijuna USD, koliko su ova ulaganja iznosila u svibnju.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

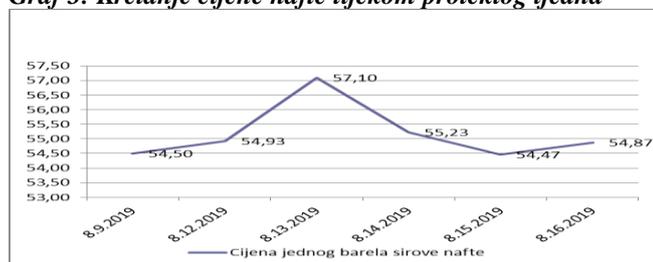
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Proizvođačke cijene (G/G)	SRPANJ	-0,5%	-0,6%	-0,1%
2.	Porudžbine strojnih alata (G/G) prelim.	SRPANJ	-	-33,0%	-37,9%
3.	Porudžbine osnovnih strojeva (G/G)	LIPANJ	-1,1%	12,5%	-3,7%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) final.	LIPANJ	-4,1%	-3,8%	-2,1%
5.	Iskorištenost kapaciteta	LIPANJ	-	-2,6%	1,7%
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	LIPANJ	-0,1%	-0,1%	0,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 118,38 na razinu od 117,96. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 105,69 na razinu od 106,38.

NAFTA I ZLATO

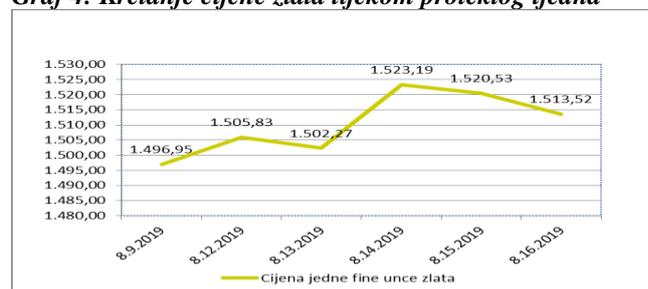
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,50 USD (48,66 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je bilježila rast i održavala se blizu najveće razine u posljednjih sedam dana, pod utjecajem očekivanja da će podaci o stanju zaliha nafte u SAD ukazati na pad, nakon što je u prethodnom razdoblju zabilježen neočekivani rast istih. Također, na rast cijene nafte početkom tjedna utjecaj je imalo i odgađanje planiranog povećanja carina od strane SAD na uvoz robe iz Kine. Sredinom tjedna cijena nafte je zabilježila smanjenje, nakon što su objavljene vijesti da su zalihe nafte u SAD na tjednoj razini povećane za 1,6 milijuna barela. Razočaravajući ekonomski podaci za Kinu i SAD su dodatno pojačali globalne zabrinutosti, što se odrazilo i na smanjenje cijene nafte. U narednim danima zabrinutost zbog recesije je utjecala na pad cijene nafte. Koncem tjedna cijena nafte je bilježila blagi rast nakon što je predsjednik SAD Trump signalizirao da bi uskoro mogao pregovarati s predsjednikom Kine Xi Jinpingom. Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je povećana za 0,68% u odnosu na tjedan ranije. Usprkos tjednom rastu cijene nafte, na mjesečnoj razini je zabilježen pad od 6,3%. Saudijska Arabija se obvezala na smanjenje izvoza nafte, s ciljem utjecaja na rast cijene ovog energenta. U međuvremenu OPEC je upozorio da postoje izgledi da se tržište nafte približava „tržištu medvjeda“ usprkos smanjenju obujma ponude. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 54,87 USD (49,48 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.496,95 USD (1.336,56 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je probila razinu od 1.500 USD po unci, pod utjecajem tenzija oko trgovinskog rata Kine i SAD i njegovog učinka po globalni rast. Pojedini analitičari smatraju da pored tenzija, koje su rezultat trgovinskog rata, snažan pad prinosa na državne obveznice i njihov ulazak u negativne teritorije, također, daju podršku cijeni zlata. Sredinom tjedna cijena zlata je nastavila s rastom, pod utjecajem inverzije krive prinosa SAD, kao i slabih ekonomskih podataka u Kini i Njemačkoj koji su pojačali strah od globalne recesije. Do konca tjedna cijena zlata je smanjena, ali se održavala na razini preko 1.500 USD po unci, pod utjecajem zabrinutosti da inverzna kriva prinosa SAD signalizira recesiju, što potiče tražnju za zlatom kao sigurnom aktivom. Inverzna kriva prinosa snažno je pojačala tražnju za sigurnim investicijama. Zalihe fonda SPDR, najvećeg fonda koji trguje zlatom, su tijekom proteklog tjedna povećane za 0,9% odnosno na 844,29 tona. Trgovci su sada u iščekivanju rezultata narednog sastanka Feda i očekivanja da će doći do smanjenja referentne kamatne stope, što daje dodatnu osnovu cijeni zlata. Na tjednoj razini cijena zlata je povećana za 1,11%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila je 1.513,52 USD (1.364,76 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.